

פרלשטיין משה-אביגדור

בן-שמואל ואלה, ציונים ותיקים ופעילים.

נולד ביום ז' בכסלו תרפ"ו (24.11.1925)

בג'רסי סיטי שבניו-ג'רסי בארצות-

הברית. למד בישיבת ר' יצחק אלחנן

בניו-יורק והיה שם חבר ומדריך בתנועת

"תורה ועבודה". לאחר שסיים בשנת

1944 את לימודיו בישיבה-האוניברסיטה

ה"הנ"ל, יצא לחות-הכשרה של "השומר

החדתי" בקראנבורי שבניו-ג'רסי. בשנה

שלאחריה עלה ארצה, עשה זמן-מה

בקבוצת "עין-הנצי" באחרי-כן עלה לירושלימה להשתלם באוניברסיטה

בלימודי היהדות והחקלאות, כדי לחזור כתום לימודיו לחיי עבודה.

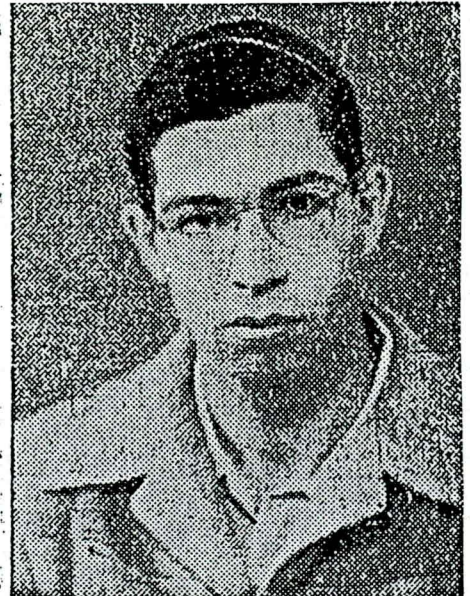
בפרוץ מלחמת-השחרור ראה זכות לעצמו להשתתף בהגנת הישוב,

בקרבות רבים להגנת ירושלים, וצורף למחלקת ה"ל"ה" שחשה לעזרת

גוש עציון הנצור. עמהם נפל ב-16.1.1948 בהרי חברון והובא לקבורה

בכפר-עציון בה' בשבט תש"ח. משם הועלתה גויתו להר-הרצל

בירושלים, יחד עם כל חללי גוש עציון, ביום 17.11.1949.



חברנו משה איבנו עזר.

כך עשירים ושתתם, הגיע ארצה לפני זמן קצר, למד תקלאות באוניברסיטה. שלזים וחמישה בחורים נהרגו בבת-אחת. הקבוצה יצאה מירושלים ועל גבם תחמושת וצרכי-רפואה עבור גוש-עציון.

אנחנו יושבים בחדר-האוכל לארוחת ארבע של תה וריבה, כמה מחברי הגרעין יושבים ליד שולחני. גם הם קראו את הידיעה הקצרה. איש אינו מביט בפני אחיו. משה איבנו עזר.

אני יושב בחדרי לפני השלהבת המכהבת של המנוחה. מן המדר הסמך נשמעים קולות החברים המדברים כרגיל על עניני יום-יום. אך — משה איבנו עזר.

הכרתיו בעודו נער, כשלמד במכון העברי של פורו-פארק, אולם רק לאחר שהצטרף לתנועה הכרתיו באמת. זכורה לי אותה שבת, כשבא בפעם הראשונה — ליד כבן ארבע-עשרה, מרכיב משקפיים עבות-מסגרת — אל מקום הפגישה של סניף 'השומר הדתי' וביקש להצטרף לקבוצת עליה. היה הדבר בערך בחודש מרחתיו 1930. ואני הייתי מודריכו הראשון. מני אז היו חיינו ומיני הסניף שלוברים אלה באלה.

לא דבר קל הוא לתאר את בעיות הנוער העברי בגולה. אף כי הסביבה הציעה תענוגות רבים, והיה השפעת התנועה חזקה מזו של הסביבה: בית-הספר הרחוב ואפילו הכות. משה חי בתנועה, הוא היה פעיל בקבוצה, בשיכבה, ולבסוף מודריך וראש קן. אביו היה בא אילי בטענות, שאינו לומד כל הצורך, כלומר, שבמקום לחזור על תלמודו בשבחות, הוא רץ אל הסניף, בו היו החברים וישיבים ומתווכחים על השאלות הנוערות שלפניהם: ארץ-ישראל והגשמה.

אכן הכרתיו גם במסגרת בית-הספר. ממש שנים למד בבית-המדורש למורים שליד ישיבת ר' יצחק-אלחנן ואחר-יכן בשייבה גופא. דעתו לא היתה נוחה מכך שלמדו שם גמרא בארדש, ופעם גם שמעתי מתווכח בעניין זה עם ראש הישיבה.

כחום לימודיו עבר להכשרה. אחר-כך חזר הצירה והתכונן לעליה. לפני נסיעתו התקיימה שיתח-פרידה בסניף, ולאחריה הלכנו לביתה, ועל המרפסת ישבנו ודיברנו שעות רבות. זכורה לי הערותו, שעתה יכול הוא להביץ את בעית המצוה 'כבר את אביך ואמך', בעיקר לאותם החברים הצריכים לפתח את תוריהם. נפרדנו בתקוה להפגש כעבור כמה חדשים בארץ.

הגעתי ארצה והבאתי לו זוג סנדלים מאמו וגמרא בבא-במרא מאביו. חדשים מספר היה אהנו בגרעין האמריקאי שבניד-הנציב, ואחר-כך עבר לאוניברסיטה להמשיך את לימודיו בתקלאות. זכור לי, כשהתחברים בעין-הנציב הבריתו כמה



משה-איבגנדור פרלשטיין

גולד בברוקלין שבניו-יורק בשנת 1926, להורי שמואל ואלה פרלשטיין — ציונים וחוקים ופעלים. למד בישיבת ר' יצחק-אלחנן בניו-יורק והיה חבר ומודריך בתנועת 'חורת ועבודה' במקום. לאחר שסיים, בשנת 1946, את לימודיו בישיבת-האוניברסיטה ת"ל, יצא לתחת-הכשרה של השומר-הדתי בקראגווי שבניו-ז'רסי. בשנה שלאחריה בא ארצה, עשה זמורה בקיבוץ ערד-הנציב ולאחר מכן עלה ירושלימה, להשתלב באוניברסיטה בלימודי היחידות והתקלאות, על-מנת לשוב כחום לימודיו לחי עבודה. בפרוץ המלחמה ראה נחת לעצמו להשתתף בהגנת הישוב. לחם ונפל עם חבריו בחרי תברון.

אחד אחד

ערבים מן הנחל השכן, התרעם מאוד וטען שיש להשתדל לקרבם. אכן, בירור-
שלים, עם פרוץ המאורעות, החל מיד באימונים, וכל הזמן — מספרים חברינו
— נשא את נפשו לעשות דבר של ממש.

מצוה לספר בשבחו של המת, אך משה לא רצה שימנו את מעלותיו, כל
מבוקשו היה להיות חבר ממוצע.

בְּלֵעַ נְפֻשׁוֹ לְנֶצַח וּמְקוֹה אֲדֹנָי יְהוִה דְּמָצָה מִצֵּל כָּל-פָּנִים וְחֶרֶפַת צְמוֹ יָסִיר מִצֵּל
כָּל-הָאָרֶץ כִּי יְהוִה דָּבָר. נחום ס.

* * *

היה שומר תורה ומדקדק במצוות. לא פעם הביע צער והשתוממותו על כך,
שהמתגיסיים הדתיים ירוכו בפלוגות דתיות וממילא לא יהיה מי שיפקח על
המצב הכללי בשורה.

פרק מיוחד הם טוהר נפשו ורמתו המוסרית האידיאלית. הצטער על כך,
שהגענו לידי ההכרח הבלתי-נמנע לשפוך דמי אדם. ובה במידה היה נלהב
לקיים בכל נפשו את חובת הדיפת ההתקפות על ישובים עבריים, שחיי ישראל
נתונים בהם בסכנה. נתמזגו בו אידיאליזם טהור ותמים לכל הקדוש והיקר
לעמנו. מוסריות נעלה ופאטריוטיזם עמוק. מחונן היה בכושר-ניתוח הגיוני
ובשיפוט כן, היה רציני ומעמיק לחשוב, אדיב ומדבר בנחת עם הבריות, ובת-
צחוק לא סרה מפניו.

ראה והדגיש תמיד את תכלית שיבת ישראל לארצו: לכונן בה חיי צדק
ומוסר נעלים ברוח התורה. מדבר היה על כך בהתלהבות. מסתכל תמיד בתור-
פעות חיינו מנקודת-מבט ראשונית, לפי מה שהם צריכים להיות.

בעל כשרונות מעולים, בכל עת-פנאי מלימודיו המקצועיים מצאוהו יושב
בספריה ולומד גמרא.

ימים ספורים לפני צאתו להרי חברון אמר שהוא מודה לה' שהוא עתה בארץ
הקודש ויכול לקחת חלק בהגנת הישוב.

[הצופה, ט"ו בשבט תש"ח]

אריה פיק